

УДК 621.9

Акулінін Д.Р., студент групи 133-23-1

Науковий керівник: Рубан В.М., к.т.н., доцент кафедри ТМБМЗ, Шкут А.П., Ph.D, доцент кафедри ІДМБ

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМИ PYTHON ПРИ РІШЕННІ ІНЖЕНЕРНИХ ЗАДАЧ

Розповсюджена задача при вирішенні питань з дисципліни “Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання” (ВСТВ) є побудова графіків на основі вхідних даних. Для оптимізації процесу використовують стороннє програмне забезпечення наприклад: SolidWorks [1], AutoCAD [2], але іноді бувають випадки коли програмного забезпечення не вистачає для вирішення вузького профілю задач. У цій статті буде розглянуто підхід вирішення таких задач з наведеним прикладом.

Згідно з дослідженням було написано програмне забезпечення мовою програмування Python [3]. Плюсами мови Python є кросплатформеність, відсутність потреби в компіляції та зручний синтаксис. Ця програма використовує сторонні бібліотеки, такі як NumPy [4] та OpenCV [5].

Для визначення полів допусків відповідно номінального діаметра, системи посадок і квалітету за ДСТУ ISO 286-2:2002 [6]. отримано графік, який зображено на рисунку 1.

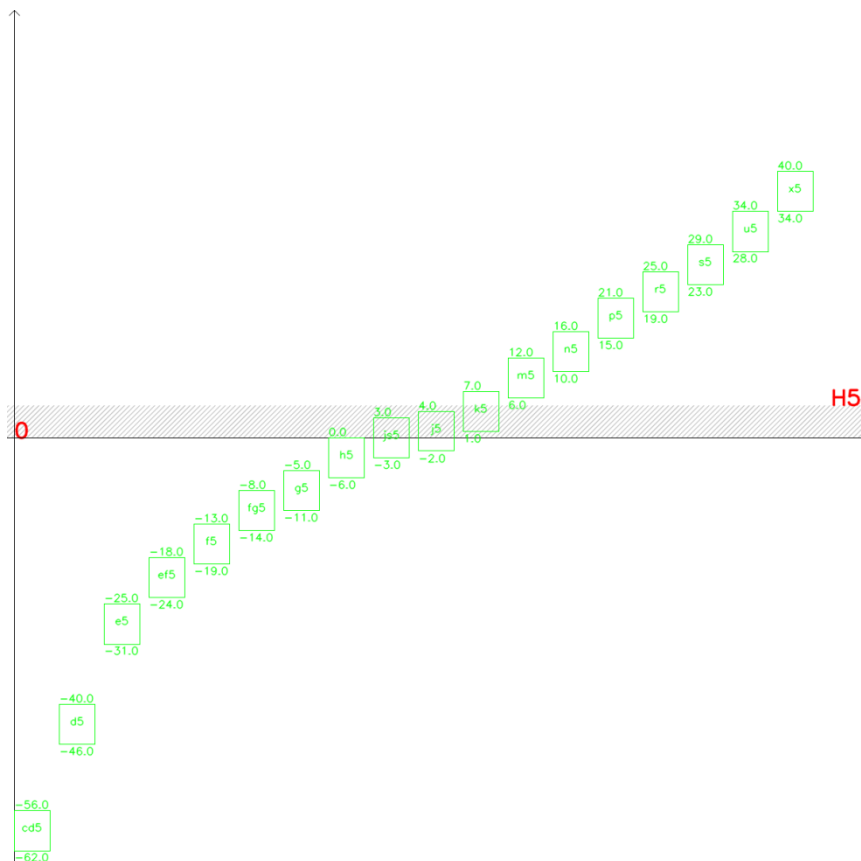

Рисунок 1 – Схема полів допусків валів при основному отворі для діаметру 8 мм, 5-го квалітету

Схема полів допусків валів при основному отворі для діаметру 8 мм, 5-го квалітету було отримано повністю власно розробленою програмою. Для цього лише було потрібно вести вхідні данні до текстового файлу за прикладом, як на рисунку 2.

```
cd5(-56, -62)
d5(-40, -46)
e5(-25, -31)
ef5(-18, -24)
f5(-13, -19)
fg5(-8, -14)
g5(-5, -11)
h5(0, -6)
js5(3, -3)
j5(4, -2)
k5(7, 1)
m5(12, 6)
n5(16, 10)
p5(21, 15)
r5(25, 19)
s5(29, 23)
u5(34, 28)
x5(40, 34)
H5
```

Рисунок 2 – Граничні відхилення отвору і валів

Спочатку програма сортує дані у словник. Потім виконується штрихування та підпис осей (0 — відмітки та "Квалітет"). Далі відбувається головна прорисовка допусків, враховуючи їх розташування і масштаб, з відповідним накладанням на попереднє зображення (штрихування та осі). Наприкінці зображення зберігається у окремий файл.

В роботі представлено альтернативний метод побудування схеми полів допусків валів для основного отвору заданого діаметру.

Список використаних джерел:

1. Інженерна графіка в SolidWorks: Навчальний посібник/ С.І. Пустюльга, В.Р. Самостян, Ю.В. Клак – Луцьк: Вежа, 2018. – 172 с.
2. What is Autodesk AutoCAD? [електронний ресурс], URL: https://www.autodesk.com/products/autocad/overview?_ga=2.243587779.77975839.1741866546-1474189882.1741866544
3. Welcome to Python.org [електронний ресурс], URL: <https://www.python.org>
4. NumPy [електронний ресурс], URL: <https://numpy.org>
5. OpenCV is the world's biggest computer vision library. [електронний ресурс], URL: <https://opencv.org>
6. ДСТУ ISO 286-2-2002 Допуски і посадки за системою ISO. Частина 2. Таблиці квалітетів стандартних допусків і граничних відхилень отворів і валів (ISO 286-2:1988, IDT). – Чинний від: 01.10.2003.